

ארבע שנים, וזהי פנסיה שמנה של 14400 ל"י. תמורת לא כלום. במקום קטן יחסית, כמו הרצליה, ישנם שלושה סגני ראשי עירייה. שניים מהם מקבליים משכורת מלאה. השבוע החלה המלחמה על הסגנים בכל רחבי הארץ, כשבראש רשימת המועמדים בכל מקום עומד הניציג הדתי, המהווה את לשון המאזניים. לפי כל הסימנים, תחתיים האורגיה לאל והחסוס רק כאשר יוקם המזבח לאל ממון.

חיפה

ניד האדישים

דימוקראטיה — זה אני! הכריזו בשע' תו בניטו מוסוליני, כמה שנים לפני שסיים את הקאריירה שלו כשרגליו באויר. השבוע הבליט יוסף אלמוגי, הרוצייה של מועצת פועלי חיפה, את סנטרו, הכריזו אף הוא: "אין צורך ללמד אותי מה זאת דיי מוקראטיה!"

אישי בהחלט כדי להוכיח את בקי ארתו, המציא אלמוגי שיטה לחסל את ה-מכללות הקטנות — מק"י, העובד הציוני, הציונים-הכלליים. זה היה משוט: אלמוגי קם והכריז כי הבחירות יהיו אישיות. כדי שבבחירות האישיות יבחרו האישים הנכונים, עשה אלמוגי הסכם עם שני שות' פים, שהשמיצוהו עוד אתמול: אחדות הע-בודה ומפ"ם. החלוקה: 20 אנשים מפא"י, 4 אנשים לכל אחת משתי האחיות הקטנות. זה היה כדאי, לכל הדעות: תמורת ניד האנשים הזה, מסרו שתי המפלגות הקטנות את הבכורה הסוציאליסטית, יהיו מעתה אדישים כלפי פטוריה העיליות המפעלי ה- הסתדרות, שיעילותם טמונה בוריקת אני שים זקנים והחלפתם בצעירים יותר.

פרשת רומק הניסיון השלישי

אדם שהמטרה אינה אוהבת אותו אינו, בדרך כלל, אדם מאושר. על עובדה זו הס-פיק ראובן (רומק) גרינברג להרהר לא-פעם בחודשים האחרונים. שלוש פעמים, לדבריו, הובא בפני שופט בשל חוסר אהבה זה.

בפעם הראשונה הואשם רומק בהתפרצות ונסיון לשדוד את חנות העתיקות מר"ן היר" שלמית. המשפט נדחה לתאריך בלתי-קבוע לאחר שאחדים מעדי התביעה כתבו ליועץ המשפטי, הודיעו כי עדויותיהם הקודמות היו כוזבות, ניתנו רק בלחץ המשטרה.

המשפט השני הוגש על הוצאת דיבה נגד קצין המשטרה לשעבר יעקב סלומון. במה לכו הוברר כי שטר סייד דירות פרטיות של קצינים, מבלי לקבל תשלום. המשפט נדחה. טען אז רומק: "משפט זה הוא תוצאה ישירה של מכתבי למפקח הכללי של המשטרה, בו דרשתי להעמיד את הקצינים הללו למשפט משמעתי על קבלת טובת הנאה שלא חוקי".

השבוע שוב ישב רומק על ספסל הא-שמים. האשמה הפעם: איום ותקיפה. **חתימתו של כהן**. לא כל משפט יכול לזכות בטיפול מהיר בחודשי פגרת-הקיץ של בתי המשפט. כדי שתיק יובא לפני שופט מחוזי בחודשים אלה, דרושה לא פחות מ-אשר חתימתו של היועץ המשפטי בכבודו ובצעמו על כתב האישום.

לפני שלושה שבועות תתם חיים כהן על כתב האישום האחרון נגד רומק, הסיל את ניהול התביעה על גבריאל באך, אחד מעוזריו

הארץ

שתי משפחות הורעלו מאכילת ליבניה. (כותרת במעריב).

י. ש. תל-אביב

הנו לבנים, אין פנאי לעמוד אף רגע. פתיחת מוביל-הירוקן-נגב היתה לגבי ישראל מבצע שלא נפל בחשיבותו מתע-לת סואץ לגברי מצרים בשעתו (העולם הזה).

עופר חיים, רמת-השרון

מקור כוח-גברא למדינה. עד שעה 19 בבוקר הצביעו בבני ברק למעלה 3000 איש (מעריב).

עופר חיים, רמת-השרון

שמש בבני-ברק דום!

הצעירים (30) המוכשרים ביותר. השופט ה-מחוזי הירושלמי משה גולן, הידוע כמחמיר בדין, נאלץ, איפוא, לשנות את תוכניות חופשתו הקיצית. לדון בתביעת המדינה נגד האורח ראובן גרינברג.

במסדרון בית המשפט השומם טיילו הלוך ושוב קציני משטרה גבוהים הסתודדו ביני-ניהם. מדי פעם נכנסו לאולם המשפט, הצ-דעו בהקפדה לעבר השופט, האזינו מעט למהלך המשפט, הצדיעו, יצאו, חזרו, הצדיעו שוב, המשיכו להאזין.

בין שני שוטרים בלתי-מוזיינים ישב ה-נאשם. מאחוריו ניצב סניגורו המשופם ועב-הקול דניאל ינובסקי. רומק, המחייך תמיד, נראה עתה 'שקט ומדוכדך. השוטרים לא הרשו לאיש לשוחח עמו, שמרו עליו גם כאשר יצא בהפסקה למסדרון. את השבועיים האחרונים בילה במעצר והתובע הצהיר נמ-רצות כי יתנגד לכל שיחרור בערבות או אף למעצרי-בית למשך כל מהלך המשפט.

זה התחיל באכזב-גוש. מאחורי הפיל המנופח, קשה היה לראות את הזכוכי המקור

רוזנברג עז דוכן העדים "אשתי אמרה..."

רי. כל הרעע סובב סביב סכסוך חוב, שאי-רע לפני שנתיים ואשר בו תקף רומק, כי ביכול, את יצחק רוזנברג, פקיד חברת עומר. לפי אותה גירסה איים רומק להרוס את ביתו של רוזנברג אם לא יחזיר הלה את החוב (800 ל"י) בתוספת הרכיב שהצטברה, והגיעה לסך 8700 לירות.

רומק הכחיש הכל, טען כי הפרשה לא היתה אלא פרובוקציה נוספת של המשטרה. "הם לא הצליחו להשתיק אותי עד כה", הכריז, "הם לא יצליחו גם הפעם".

מלחמה פרטית זו של מנגנון המשטרה והיועץ המשפטי בכירה נגד אדם פרטי, נראתה כדבר מוזר, לולא היתה לה היס-טוריה ארוכה. רומק יצא לא פעם בגלוי נגד ראשי משטרת ירושלים, האשימם בשורה שלמה של עבירות מוסריות ואחרות. המל-חמה החלה ברצינות כאשר עזר רומק, לפני שנים אחדות, לאנשי הכפר אבו-גוש הערבי, להתלונן בפני הכנסת על התנהגותו של קצין משטרה מסויים בכפר.

אשתו לא הרשתה. ההזדמנות למש-פט האחרון צצה במפתיע. לפני חודש נעלם יצחק רוזנברג מביתו הירושלמי. כעבור 10 ימים עצרה אותו המשטרה כמגדל אשקלון. הוא סירב לדבר, ביקש להיחקר על-ידי אליועזר שילוני, ראש האגף הפלילי של מחוז ירושלים.

איתו לילה, ערך שילוני את החקירה במש-טרת מגדל אשקלון. אולם אשר ארע לרוזנ-ברג משך עשרה ימים אלה, לא גילה איש. בבית המשפט, נחקר הפקיד הנמלט על נקר-דה זו בדתיים סגורות.

כאשר חזרו ונפתחו הדלתות לקהל סיפר רוזנברג, השונף מבילוי ברזום, כיצד איים רומק להרוס את ביתו אם לא יסלק את החוב והריבית. הסביר רוזנברג: הבית ה-ענקית הצטברה בשיעור של שני אחוזים על כל יום שנאחר תשלום החוב המקורי. "בסוף", גילה העד, "נכנעתי ללחצו של

הנאשם ולאחר שקיבלתי מכות, חתמתי על סכום סופי של 9500 לירות". בנקודה זו טפה רומק על שכמו לה התובע, שישב לפי-ניו, השמיע בקול רם, הדור-ליגלוג: "שילוק מודל 1955, מה?"

באך לא הגיב. כאשר התיישבו התובע והסניגור, החל ה-שופט בחקירתו: "מדוע לא התלוננת במש-טרה לפני כן?" "אשתי לא הרשתה לי", היתה תשובת רוזנברג.

הפיל הנקוב. למחרת הופיעה דינה אשתו של יצחק רוזנברג, על דוכן העדים, סיפרה כיצד נודע לה לראשונה כי בעלה חייב כסף לגרינברג. היא גם תיארה את יחסו האדיב של הנאשם כלפיה, אדיבות מלחה-איומים כלפי בעלה.

אז קם הסניגור והחל בחקירה. בידו היו קטעים מתוך עותה של דינה רוזנברג ב-משטרה. מתוכה היה ברור כי תחילה לא הכירה כלל את שמו של רומק ורק אחר-כך הפנתה את כל החקירה נגדו. מה גרם למפנה זה?

הסניגור: הנכון הוא שהמשטרה ביקרה בביתך וגבתה עדות ביום הראשון לתלונתך? העדה: לא נכון.

הסניגור: כיצד, אם כן, נמצא בידי המש-טרה כתב עדות שנרשם עליו כי הוא נערך באותו יום בביתך בירושלים? העדה: אינני יודעת.

יושבים באולם נדמה היה כי נוקב הפיל המנופח. הוא הצטמק קטן, שוב נעשה זכוכי. שריקת האויר הנפלט לא היתה נעימה לכמה זוגות אוזניים.

אמר איש במסדרון: "משטרת ירושלים

רומק עז ספסל הנאשמים "ל... גם הפעם לא יצליחו!"

החליטה לדפוק אותו. אם תפסיד משפט זה, תגדו מתחת לאדמה תיק חדש שאיר-שהוא אפשר יהיה לקשור אליו את שמו של רומק."

כספים

צבור הנוש

בעשרות סניפי בנקים ברחבי הארץ, חור-ונשנה השבוע אותו מחזה: הקופאי מסר ללקוח צ'כר של ניריות צבעוניים מוזרים, ש-דמו לכרטיסי-כניסה לקברט מוזרי, חרוסי-משני צדיהם בצוירים שונים ומשונים. "זהו הכסף החדש", הסביר הקופאי בנימה של הנהגות.

היה על מה להתנצל. שטרות הכסף ה-ראשונים של הבנק הממלכתי לישראל, העלו על לחיהם של מנהלי הבנק סומק שרמה לצבע חצי הלירה החדשה. אמר אפרים דוב-רת, איש המחקר של בנק ישראל: (אליעזר) קפלן הוא שהחליט על צורת השטרות! לא נערכה כל תחרות בין ציירים לקביעת צו-רתם. קפלן, שנפטר לפני שלוש שנים, לא יכול היה להצטדק.

הדתיים התנגדו. בישיבה המכרעת עם אליעזר קפלן, הוחלט בשעתו ברוב דעות

כי לא תופיע דמות אדם על השטרות החד-שים. למרות שקשה יותר לייף שטר בו-מצוירת דמות אנושית, התנגדו הדתיים מ-טעמי "לא תעשה לך פסל וכל תמונה". הת-נגדותם הכריעה.

נקבע, איפוא, לצייר על השטרות הממלכ-תיים תמונות נוף ישראלי. בצד השני של השטרות הוחלט לצייר ציור אבסטרקטי, כמעט סוריאליסטי. כי ציור-שאינו-ציור קשה לוייף, ביחוד אם מודפס הוא בבלייל צב-עים.

הציורים והציולמים נשלחו לחברה הלונ-דונית ת.מס דה להרו; היא קבעה סופית את צורת השטר החדש.

טעות ועוד טעות. השטרות הראשונים שהוצאו לשוק היו בני 500 פרוטה ועשר ל"י. הראשון, בצבע אדום-חום, נושא תמו-נת בית-הכנסת בברעם הגלילי. מה שמתכנני השטר לא יכלו לדעת אז, הוא שבית-כנסת זה ישמש כעבור שנה מטרה להפצצה. שנוי-עדה למנוע את שיבתם של יושביה, המאור-נים. בפניה הימנית העליונה: פרח רקפת ומתחתיה, בחותמת מים הנראית מול האור, סמל המדינה. לא הוכנס לשטר, משום מה, גור אריה יהודה, לוחות הכרית, עגל הזהב ושאר סמלים אהובים על פקידי המגביית היהודית המאוחדת.

בצדו השני של השטר: ציור של יצור מוזר כאילו בעל כנפיים, שזכה לכינוי "צי-פיר הנפש", בכיוו כתובות באנגלית, עב-רית וערבית וחתימתם של דוד הרורוביץ, נגיד הבנק וזלמן הופייז, יושב ראש המועצה המייעצת.

השטר הגדול יותר, בן 10 ל"י, מראה נוף עמק יזרעאל, לפי מיטב המסורת של לוחות הקרן-הקיימת מלפני 30 שנה. גם בו נפלה טעות מצערת. במקום "נוף", כתב הצייר "גוף".

מטבעות כסף וכסף גלמי. עם כני-סתם של השטרות החדשים למחזור, יוצ-או בהדרגה שטרי הבנק הלאומי. יחד אתם, יוצאו גם השטרות בני 50, 100, 250 פרוטה ורק מטבעות מתכת בסכומים אלו יישארו ביידי הקהל.

לאורח הממוצע, אשר כספו עובר תחת ידיו במהירות הבזק, אין הבדל בין מטבע למטבע. אולם לאנשי משרד האוצר ולאס-פנים יודעים כמה הבדלים. במחזור מצו-יים, למשל, 498 אלף ל"י במטבעות בנות 250 פרוטה, העשויות מתכת מעורבת. לעו-רתן, הוטבעו 4000 מטבעות בכסף טה"ר, ל-שימוש אספניים. ערכן הרשמי של מטב-עות אלה נופל מערכן האמיתי, ככסף גל-מי.

זה עוד לא הכל. עם הופעת השטרות החדשים, חששו רבים לאינפלציה. אך האוצר מיהר להרגיעם: זוהי רק החלפה. תמורת כל שטר חדש שיוכנס למחזור, יוצא שטר ישן.

הכסף החדש, הסבירו אנשי האוצר, יהיה שווה בדיוק לכסף הישן — לפחות בערכו המשקי, אם לא בצורתו החיצונית.

מה שיגרדו האזרחים למראה השטרות ה-גדולים בני 50 הל"י, לא אמרו פקדי הבנק הממלכתי. הם העדיפו לא לחשוב על זה.

עחונות

הקרו שוגדע

שתי נשים נכנסו שלשום למשרד הסוכ-נות היהודית, שעל גג הבית הכחול התל-אביבי. הן הסתגרו עם מרים קרן השחר-חורת, בישרו לה בשורת איוב: לפני חצי-שעה טילפן מקל הגרמנית איש חברת-הש-ל לומים, הרמן שטר-ברג, הודיע על משה קרן (54) האיש מס' 2 של הארץ. מת צבעוני-הלב בבית אמו בדיסלדורף. הוא צריך היה לחזור באותו בוקר במטוס, לנסוע עם אשתו ובתו יהודית (17) לנמל חיפה, לקבל שם את פני בנו הבכור, מינאל, שחזר לחופשה מל-י מדויו במכללת אוכספורד.

קרן התמיה, תכול-העיניים, דמה לקציין צבא בחופשה. לא היה זה רושם מוטעה ל-גמרי: במלחמת-העולם עזב קרן את התזמו-רת הישראלית, אותה אירגן ובה שימש כמנ-הל, התגייס לצבא הבריטי, עלה בכוחות עצ-מו לדרגת קפטן. בהשתחררו, לא שכח את חבריו, היה אחת הדמויות המרכזיות במע-רכת לשיקום חיילי הבקינגה.

הביתה, לקיבוץ. בתפקיד זה צד את